

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
VISSZA.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Közegészségügyi mizeriák városunkban.

Már a legrégebb kor férfiai belátták azt, hogy a lélek vidámságának, elevevényének fő rugója az ép, egészséges test. — Ez okból maradt a régi közmondás: „ép lélek ép testben.“

E közmondás egyúttal kellőképp indokolja a közegészségügy fontosságát; mert csakis a helyes közegészségügyi intézkedések szigorú és pontos fogantatása mellett menthetjük meg magunkat minden, legfőképp pedig a járványos betegségektől.

Magának az államnak is kiváló figyelmét képezi a közegészségügy, amit eléggé igazol az 1876. évi XIV. törvénycikk, mely tüzetesen megismertet bennünket a közegészségügy tekintetéből követendő eljárással.

E hivatkozott törvény 10., 13. és 14 §-ai részletesen közlik a nyári időszakban fenyegető járványok kitörésének megakadályozása végett teljesítendő intézkedéseket, melynek az utcák tisztán tartása, naponkénti söprése, a szemet eltakarítása, öntözés, heti vásárok alkalmával a szemet és ganéj azonnali eltávolítása, főbb utcákon nemcsak a járdák, hanem a kocsik utának is öntözése, árnyékszék szaktalanítása, utcára a kifolyások eltávolítása, árkok tisztán tartása.

Tudunkkal megyei ügybuzgó főorvos urunk a nyár közeledtével minden évben megkeresi az alispáni hivatalt, hogy a községi előjárások felhívassanak, miszerint a törvény parancsoltá övintézkedések megtételére a lakosságot figyelmeztessék. E megkeresés alapján az alispáni hivataltól e tárgyban szigorú rendeletek mennek ki a szolgabírói hivatalokhoz, onnan pedig a községi előjárókhoz.

S mégis mit tapasztalunk városunkban? Azt, hogy dacára annak, miszerint a rendeletet kibocsátó mindkét fórum városunkban székel s így közvetlen meggyőződés szereshető minden órán arról, hogy az előjáróság a felsőbb rendeletet kellő szigorral és pontossággal hajtja-e

végre, mégis nálunk a közegészségügy érdekében felülről jövő rendelet foganatosítása tárgyában a lehető legkevesebb tétetik.

Városunkban ugyanis a közegészségügy ellenes állapotok évről évre fennállanak. Az utcák csatornáiban levő és undorító bűzű fertőző moscsárokból, valamint az árnyékszék- és trágyaleveknek a nyílt utcára szolgáló s megszapordított kifolyásaiból folyton szétárad a poslég, amely pedig a legveszedelmesebb járványos betegségek fészke, s amely a legesekélyebb alkalmi ok hozzájárulással végzetessé válhatik az összes lakosságra.

S mit szólunk a vágóhidnál található s csakis a tisztántartás elhanyagolásából eredő s összehalmozott piszok folytonos jelenlétére!

Nem-e azt igazolják mindezek, hogy városunkban a hatóság rendeletei csekély figyelemre vannak méltatva és hogy itt a lakosság egészségére való felügyelet legtöbbször az isteni gondviselésre van bízva.

Igaz, hogy van közegészségügyi bizottságunk, melynek részben kötelem volna szigorúan őrködni az ily közegészségügyi rendeleteknek pontos végrehajtása felett, de úgy látszik, hogy ezen magasztos feladattal bíró bizottság városunkban csak azért lett annak idején megalakítva, hogy a városi kórházi főorvosi állomás szabályszerű betöltése csak e bizottság útján volt eszközölhető, no meg azért, hogy a közegészségügy emelése tekintetéből hozzon jóakarattal sugalta szakszerű javaslatokat, amint dícséretes buzgalommal meg is tette a múlt évben és maradjanak azután azok a papírosan, mert a végrehajtás szírtjén zátonyra akadnak. Nem csuda azután, ha csakhamar beleunt e bizottság a sikertelen munkába és általános elhallgatás váltotta fel a kezdetben feltüntetett buzgó tevékenységet, főleg most, mikor meg elnöke sincs, mert az eddigi tevékeny elnök városunkból elköltözött s ez ideig még tudunkkal nem történt intézkedés új elnök választása iránt.

Figyelmeztetjük tehát városunknak előjáróságát, hogy törvényes köteleméhez hiven a

közegészségügyet oly nagy mérvben veszélyeztető állapot megszüntetésén lelkiismeretes buzgalommal fáradozzék! Meg lehet róla győződve, hogy a lakosság józan része nemcsak nem fog e nemű működésénél nehézséget gördíteni, de sőt vállvetve fog közreműködni e visszaszállások megszüntetésén; az ellenszegülők, irányában pedig járjon el a legnagyobb szigorral és kimélet nélkül.

Egy kis jóakarattal, némi hivatalos buzgósággal, kellő eréllyel és működésével siker koronázza s a lakosságnak elismerésével fog találkozni az előjáróság, ha a létező s tovább nem tűrhető bajokon mielőbb és gyökeresen segít.

A meteorológiai észleletek történetének rövid áttekintése.

Az idő jóslás gyakorlata, dacára annak, hogy nem tartozik a könnyebb feladatok sorába, még is azt lehet mondani: oly régi, mint maga az emberi nem; foglalkoztak azzal hajdan ép úgy, mint jelenleg, és jövődőléseikben csatlakoztak akkor ép úgy, mint most.

„A görög és rómaiak korában maguk az istenek szabályozták, sőt részben végezték az időjárás teendőt. Zeusz-Jupiter dörgött, villámlott és esőt adott; Iris a szivárványt, Zephr a szelet jelképezte stb. és a más pogány népek mythológiájában is hasonló felfogással találkozunk, sőt míg az egy Isten imádó zsidók is Jehovah közvetlen intézkedésétől várták, hol mint jutalmat, hol mint csapást az esőt és éghőborút. Innen lehet magyarázni, hogy az időjárás megváltozásáért egyenesen a legfelsőbb lényhez fordultak, hogy egyes esetekben vést és vihart is kértek, akár bizonyos tekintélynek a kimutatására, fenntartására, akár valamely ellenségnek sanyargatására, pusztítására. Még újabb időben is maradt fenn e szokásnak némi nyoma, talán még énekkönyvekben verseket, imákat, melyeket nagy szárazságban vagy túlságos esőzésben énekelni, elmondani kell. A bigót és szenvedélyes olasz köznép saját házi szentjéhez fordul az esőt vagy jó időt és ha a szobrocska hajlik a kérésre, bezzeg van öröm, összevissza esőkölja, cícomázza, de ha nem teljesül a kívánság, akkor a szegény szentet a vízbe buktatja, vagy a forró napra teszi, vagy jól elpáholja: hadd szenvedjen ő is! Mind ezek tán korlátozott észre, de legalább teljes jóhiszeműségre vallanak; míg régebben, ha isten vagy ezent nem segített, a gonosz szellemekhez is folyamodtak, sőt a boszorkánynak többek közt mesterségéhez

„Zalamegye“ tárcája.

Az árva.

Ajlája: Tomka Géza barátomnak.

Irtta: Rozgonyi György.

Mikor sírba eresztették azt az egyszerű, festett koporsót, úgy érezte az az árva fiúcska ott a sír szélén, mintha szívéből szakítottak volna ki egy nagy darabot, s arra hulltak volna azok a tompán, kisértelesen döbörgő hantok. Még egyszer utánna tekintett a drága halottnak, . . . s azután már nem látott semmit. Sűrű könnyek borították el szemét, s halkan peregett le bánaos arcáról. Fájdalmának súlya alatt földre rogyott s eszméletlenül feküdt ott a temető porában. A mogorva sírásók tova vonszolták őt, hogy akadálytalanul végezhessék szomorú munkájukat. Mire magához tért az árva gyermek, már készen volt a sírhalom, mely földi öröngyalát, édes anyját takarta. Oda borult azokra a részvényen hantokra, össze vissza esőkölt azokat, hiszen oly kedvesek voltak előtte azok a hidek göröngyök, melyek egykor édes anyja drága poraival keverednek össze.

A szegény árva fiú elgondolta magában, hogy milyen szomorú, mostoha lesz most már az ő sorsa. Hasonló az anyát vesztett madárkáéhoz, mely ott csi-cserereg a kis fészkekben, hívja, várja a gondos anyát, de az elmarad, elmarad örökre, s a puha fészkek elpusztul pelyhes lakójával együtt. Ő is elvesztette édes anyját, ki félt gonddal órkodott minden lépése felett. Ki lesz ezután, ki őt annyira szereti? Ki simogatja meg lágy, göndör fürtjeit, ki árasztja el ajkait azokkal az édes anyai csókokkal? Senki!

Hiszen Isten csak egy édes anyát ad mindenkinek, az idegen emberek pedig oly önzők, oly részvéttelenek!

Már esteledni kezdett. Az alkony pírja vörösrőre festé az ég alját, a temető fának hosszú árnyai rajzolódtak le a földre, s a vidáman csevegő fecskék már alant repdezenek, mintegy jelezni akarván, hogy az éj innen-onnan beáll.

Az árva gyermek haza indult. Oly nehezére esett bánatos szívének ott hagyni azt a sírt és így egyedül térni vissza abba a puszta, elhagyott szobácskába, melyben látta édes anyja szenvedéseit, melyben szemléte annak kétségbeesett halál-tusáját, s melyben a már félig meghidegült ajkák ráleheltek az utolsó anyai csókot. Leszűgesszett fölvel indult haza felé. Nem csuda, hiszen tele volt szíve keserűséggel, bánattal. Midőn kiért a temető kapuján, egy uri emberrel találkozott. Feltűnt előtte a gyermek szomorú, levert állapota, s azok a könnyűlázott szemek szájalomra indították. Kíváncsian tudakozódott az árva fiú szomorúságának okáról.

A szegény fiú keservesen elpanaszolta neki a le-sújtó csapást, mely édes anyja elvesztésével reá nehezült. Gyermeki szívének őszinteségével beszélt el, hogy egyedül, gyámoltalanul áll most a nagy világban, mert édes anyján kívül, ki ott nyugszik a temető hideg földjében, senki sem volt, ki őt szerette volna.

Nagyon jó szíve lehetett annak az urnak, mert a vigasztalás szelid hangján így szólt az árva fiúhoz: „Ne sírj gyermekem! Isten pártját fogja a szegény árváknak. Úgy is jó angyalom vezet erre, hogy veled találkozom, s irgalmasságot gyakorolhassak egy szegény elhagyott gyermekkel. Jöjj velem, s további sorsodról én fogok gondoskodni! . . .“

Pár nap múlva a leirt esemény után Ecsedyt — mert ez volt neve annak a jószívű embernek — szobájában találjuk.

A megnyerő külsejű férfiú izgatottan jár fel-alá, s dolgozó asztalán egy iratesomag fekszik.

Jelen számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

„Ezen iratok minden kétségen kívül helyezik, hogy ő volt; . . .“ Így beszél magában: „Szegény Margit, ki gondolta volna, hogy emyire jutsz! Szerettelek forrón, igazán, de szerelmünknek a szülői gőg útját vágta. Te szegény voltál, s engem a sors, hogy bűnházasodtól annál könnyebben megfoszthasson, gazdagsággal halmozott el. Bár szétszórhattam volna azt mint hitványt port, s helyette egyedül te lennél volna mindennem, a mivel a földön bírok. De nem lehetett. A haldokló aiva végszava is az volt hozzám, hogy azon nőt vegyem élettársul, kit ő már életében kiválasztott számomra, s a ki szerinte legillőbb családunk ősi nevéhez. Vétéknek tartottam, hogy a fiú ellen szegüljön az apa végakarata. Szófogadtam, s engedelmességgem jutalma boldogtalanság lett. Hosszú időn keresztül szenvedtem a csalódás kínjait. Kerülve az emberek fűrkésző tekintetét, magamba vonultam, s a hol nem látott sorpi, ott sírtam, zokogtam, hosszan, keservesen a mint zokogni csak a családott szív képes. Elvesztett boldogságomat, Margitom téged sirattak.

A jószágos ég azonban végre megszűnt, s a család hitszegőt, kihűsét és szerelmem helyett boldogtalanságot hozott férje számára, magához szállta. Mi sem gátálta ekkor, hogy egymással legyünk, s a lefűtött boldog napok örömeit visszadözzük. Szívesen, kész örömmel tettem volna jóvá előbbi botlásomat, melyért már amugy is szörnyen meglakoltam. A bánat forró könnyeivel mostam volna le azt az érető foltot, melyet talcsapott szenvedélyem egy meggondolatlan pillanatban szűziszta homlokodra süttöt. Nevet és apát adtam volna a szegény gyermekének, kinek a sors eddig nem engedé, hogy ajkai érebegehessék ezt az édes zengést szót: atya!

De már későn volt minden! Hasztalan fáradoztam, tudakozódtam utána. Nem tudott rólad felvilágosítást adni senki. Eltűntél, mintha még nyomodat is a föld nyelte volna el. Fájó szívvel ugyan, de kénytelen voltam megnyugodni azon szomorú gondolatban, hogy a szegény, — melynek én boldogtalan voltam egyedül oka — más vidékre, idegen emberek közé üzött, kik nem

DR. MAUROGONATO I. DR. MORPURGO JOSEF, DR. RALI AMBR, SEGRE V. DR. CALABI R. GOLDSCHMIDT LUDW. Magyarországi vezérigazgató Budapest, Dorottya-utca 10. M.

tartozott, hogy rossz időt csináljon innen a német Wetterhexe, de meg is lakolt aztán érte, ha kére került.

A meteorológiai időjárás haladó korunk újabb vívmányai közé tartozik, s ennek okát a krími háború egy jelentékeny mozanata szülte. Ugyanis „midőn az egyesült hadsereg (angol, francia, olasz és török) az ötvenes évek elején Krimben vívta harcát az oroszok ellen, 1854. nov. 14-én oly borzasztó vihar állott be, hogy a hajórajt roppantul megkárosította, a franciáknak egy sorhajóját elsüllyesztette, sőt még a szárazföldi táborhelyet is majdnem teljesen tönkretette. E vihar nov. 10 és 11-én spanyol és francia földön dúlt, nov. 12-én a Duna fejedelemségben vonult át és nov. 13-án folyton fokozódó erővel a fekete tengerre ért. A francia hadügyminiszter Vaillant tábornagy a híres csillagászt Le Verriert szólította fel arra, hogy a viharok mikénti lefolyását tanulmányozza — s a jeles tudós Liastól derekasan segítve, minden részletre kiterjedő alapos munkáját egy évi szorgalmas kutatás után a francia akadémiának be is nyújtotta. E gondos vizsgálat kétségbevonhatlanul kiderítette azt, hogy rendes távirtdai összeköttetés létezése s igénybe vétele mellett a vihar két nappal előbb jelezhető s annak károsítása legalább is nagy mértékben kikerülhető lett volna.”

E gondos vizsgálat alapos kimutatásának felderítése után több természet vizsgáló minden törekvésével oda irányozta, hogy legelső sorban is a vihar jósága lehetőségeit, s bár ezen törekvésük nem tartozott a könnyebb dolgok közé, mivel a tudósok ép oly hévvel és szenvedéllyel támadták meg a vihar jósága lehetőségét, mint tették ezt lakusok, ők azonban szembe szálva az akadályok nehézségeivel, tervökkel nemesek hogy fel nem hagyták, hanem inkább annak kivételén hatványozott erővel dolgoztak, úgy, hogy rövid idő múlva ebbeli fáradságukat, ha nem is fényes, de minden esetre elismerésre méltó siker koronázta, mert Angolországban a beteljesedett jóslatok százaléka 1870—1872-ig 65% ról 80-ra emelkedett. Amerikában volt 1862-ben 70 %, s 1878-ban 82-re emelkedett fel a beteljesedett jóslatok száma.

A viharjósálatoknál elért eredmény, a vele foglalkozók figyelmét most arra terelte, hogy nem lehetne-e egyes helyeken vagy vidékeken is a bekövetkező időjárást előre meghatározni illetőleg megjósolni. — Ezen időjárás elmelet gyakorlati keresztülvitelénél Amerikát illeti a dicsőség. Itt azonnal — 1846 — társulatok keletkeztek, melyek az ügyet magukévé téve, gondoskodtak a kellő számú meteorológiai állomások felállításáról s azok berendezéséről; — 1870-ben, midőn a washingtoni központi intézet felállított, akkor az állam vette kezébe a vezetést; az állomások kezelése s az észlelések teljesítése pedig katonai csapatokra bízott, melyeknek legénysége az e célra felállított külön gyakorló iskolában nyer oktatást. Az észak-amerikai egyesült államokban járt tudósok a katonai berendezés mellett elért eredményt meglepőnek és nagyszerűnek mondják.

Az európai hatalmak között első volt Franciaország 1853-ban, mely az időjárás állapotok jelentéseivel behatóbban foglalkozott s úgynevezett „nemzetközi” napi jelentéseket adott ki. — Osztrák-Magyar Birodalomban 1877. év óta szokásban van a „nemzetközi” napi-jelentés, mely 24 bel- és 44 külföldi állomás jelentéséből áll és pedig: 18 osztrák, 6 magyar, 10 olasz, 9 német, 7 francia, 6 orosz, 6 svéd és dán, 4 angol és 2 török állomás.

Hazánkban már a múlt században történtek meteorológiai feljegyzések, és mint máshol, úgy nálunk is csillagok foglalkoztak legelőször a légköri viszonyok kipuhatolásával és megfigyelésével. Legrégibb észleleti adataink 1782 évről a budai kir. csillagdából származnak; talánuk továbbá meteorológiai észleleteket, melyek Kolozsvárott, Pécsen, Mehadáiban, Maros-Vásárhelyen, Fiumében, Temesvárott, Pozsonyban jegyeztettek fel, azonban sem állandó állomások, sem rendszeres pontossággal vezetett észlelések nem léteztek.

suttognak rólad, mikor elmégsz mellettük, hanem inkább halvány, szenvedő arcod részvétre indítja őket.

Évek multak el így, a nélkül azonban, hogy a legesekelebb hirt is hallottam volna rólad. S ime ma világosan, leleplezve áll előttem, egész életsorsod. . . .

A hatóság, melynél az árva gyermek származása után tudakozódtam, átadott irataival felderíté, hogy az egy szegény kézimunkásnőnek gyermeke, s az anyát pár napja temették el. — E szegény nő, ezen anya, Margitot te voltál!

Oh! Nem hagytad te el szülőhelyedet, melyhez az ártatlan gyermekor örömei, s a boldog napok anyai édes emlékei fűztek! Hiszen gyenge szíved tán megszakadt volna a válás pillanatában. Itt maradtál ugyan, de elvonultál a világ fürkésző szemei elől, egyedül kis gyermekednek élve. Oh! hányszor uszhattak könyben azok a ragyogó kék szemek! Hányszor szakadt fel kínos fohász kebledből, midőn kis gagyogó gyermeked arcát szemlélve, annak vonásait ismered fel benne, ki szegénynek, szenvedésnek oka volt. Angyali szíved tán még a szenvedések óráiban sem szórt átkot fejre, hanem akkor is, midőn kis gyermeked összetett kecsőivel az ártatlanok imáját elrebegé, így szóltál hozzá: „Imádkozunk gyermekem még egy emberért, hogy a jó Isten bocsásson meg neki. Margit! Margit! Bocsáss meg ott az égben, én itt jóvá teszem hibámat gyermekünkön, kit az ég hozzád vezérelt! . . .”

A bánatos férfiú kezével elfedte arcát és hangos zokogásban tört ki. Ingadozó lépteivel a pamlag felé indult, s arra rádólve egészen átadta magát elérzékenyülésének.

Ecsedy csakugyan szerető gondviselője lett az árva fiúnak, a kis Bélának. Gyakran lehetett őt látni a szépen fejlődő gyermekkel sétálni a temető árnyas fái között.

Egy sirmál mindig megálltak, mely felett fénylő márványkereszt díszlett, s rajta Margit neve volt olvasható. Sokáig dísztek a sirmál, s midőn távoztak, egy-egy nehéz könyesebb gördült ki Ecsedy szeméből. Az árva fiú nem értette még e könyvek jelentőségét. Gyanútlan

Az állandó meteorológiai észlelések felállítására s azok teljes felszerelésére vonatkozólag 1847-ben Berde Aron kolozsvári tanár igen praktikus indítványt tett t. i. „hogy a magyar orvosok és természetbúvárok vándor társulata évenkénti összejövetelük helyén, ha szükséges, egy légsúly-, egy hő- és egy nedvmeért, és talán egy széldrózsát is hagyjanak hátra emlékül, és hogy ily módon pontos adatokkal gazdagítsák a hazát.” E szép terv azonban az 1848 évi katasztrófa folytán füstbe ment.

Bécsben a hőmérséki feljegyzések már 1775. év óta folytak, de az ügy teljes kifejlődése és átalakulása csak 1848. és 1851. évre esik. Ugyanis 1848-ban történt, hogy dr. Baumgostner András az akkori cs. kir. tudományos akadémia alelnöke, a műszerek beszerzésére és az észlelési állomások berendezésére, évi fizetését felajánlotta; 1851 július 23-án pedig fel állított az osztrák cs. kir. meteorológiai központi intézet.

Az észlelési háló — Osztrák — Magyarbirodalom területén — 1849-ben 33 állomást foglalt magában. Magyarország ezen hálóban csak egy állomással — Selmecz — volt képviselve, 1850-ben 39-re terjedt ki, ezek között 4 esik Magyarországra t. i. a selmecz, pozsonyi, nagyszobeni és brassói állomás, 1851-ben volt az összes állomások száma: 43; hazánkban volt: 3. Ezen évtől kezdve Ausztriában az ügy igen kedvező fordulatot vett, amennyiben a cs. kir. központi intézet felállításával a mellék állomások száma is tetemesen szaporodott; míg ellenben nálunk igen sokszor visszaesés is mutatkozik mint azt a következő számok mutatják: 1851-ben volt 3, 1852-ben 4, 1853-ban 14, 1854-ben 17, 1855-ben 19, 1856-ban 21, 1857-ben és 1858-ban ismeretlen az állomások száma; 1859-ben 28, 1860-ban 31, 1861-ben 22, 1862-ben 21, 1863-ban 20, 1864-ben 23, 1865-ben 26, 1866-ban 35, 1867-ben 36, 1868-ban 38, 1869-ben 44, 1870-ben 42.

A fent kiírt adatok dr. Schenzl Guidó, a meteorológiai és földlejtességi m. kir. központi intézet igazgatójának összeállítása alapján soroltattak elő, ki azokat a bécsi meteor. központi intézet évkönyveiből merítette s melyekről azt mondja, „hogy kötelezettségre igényt nem tarthatnak, miután több észlelő, ámbár éveken át nagy szorgalommal és lelkiismeretességgel tette az észleleteket, azokat sem a bécsi központi intézetnek be nem küldte, sem pedig más uton eddig nyilvánosságra nem hozta.” Ezen állítás valószínűség jelleget bír ugyan, de miután más hitelesebb adataink nincsenek, így ezeket kell szemünk előtt tartani s ezek szerint kell az ügy haladását vagy hanyatlását mérlegelni.

A magyar tudományos akadémia a magyarországi meteorológiai központi intézet felállítását már 1860. é. jun. 18-iki gyűlésén célba vette, a midőn elhatározta, „egy matematikai és természettudományi bizottság kiküldését, melynek feladata a Magyarország természettudományi megismeretetésére vonatkozó adatokat gyűjteni, rendezni és közzé tenni.”

A bizottság azonnal meg is kezdte működését, mely nem is eredménytelen, azonban az akadémia óhaját csak 10 év telte után teljesült be, t. i. midőn 1870. év ápr. 8-án ötfősége legmagasabb elhatározásával Magyarországon egy külön meteorológiai központi intézet életbe léptetése nyert szentesítést. — Ezen időtől fogva Magyarország területén legmegbízhatóbb adatok „meteor. évkönyvei” alapján az észlelési állomások száma következőleg növekedett: 1871-ben volt 47, 1872-ben 57, 1873-ban 69, 1874-ben 79, 1875-ben 78, 1876-ban 85, 1877-ben 86, 1878-ban 89, 1879-ben 96 és 1880-ban 109; legutóbbi két évről még nem készek az adatok.

Budapestben a központi meteorológiai intézet 1870. év óta közli az időjárás adatait, de időjárásról nem foglalkozik. A budapesti „időjelző intézet” újabb kezdetű, 1880-ban jött létre s következő állomásokkal van összeköttetésben: Arad, Beszterce, Besztercebánya, Budapest, Csáktornya, Debreczen, Eger, Eszék, Fiume, Késmárk, Keszthely, Kolozsvár, Magyar-Ovár, Máramaros-Sziget, Nagy-Ényed, Nagy-Szeben, Nagyvárad, Or-

lelke még távolról sem sejté, hogy e férfiú az ő atyja, kinek azonban szerencsétlen körülményeit nem engedék meg, hogy őt nyíltan ország-világ előtt gyermekének nevezhetné.

Év mult év után, melyek természetesen valamint minden emberen, úgy Bélán sem maradtak hatás nélkül. A gyermekből életerős viruló ifjú lett, ki már-már közel állt azon ponthoz, hogy az iskolai nevelés alól kikerülve, magának életpályát választson. Ámbár a derék ifjú szép szellemi tehetségei és szorgalma által szerzett ismeretei képpé tették volna, hogy bármely pályán derekasan megállhasson, azonban széptért és nemesért hevülő lelkében egy magasztos, egy fényes eszmét táplált, mely őt felülemelne a mindennapi élet szűk határain, idegen, sok előtt ismeretlen régiókba ragadná, honnan oly szellemi kincsek halmazát hozná magával, mely nem egyesek, hanem az összemberiség hasznára, gyönyörködtetésére szolgálja. Művész akart lenni. Ereiben érezte hullámozni azt az ég által csak keveseknek adott erőt, mely által nemes célját elérhetni vélte.

Ecsedy figyelmét és gondoskodását ugyanis az sem kerülte ki, hogy Béla nevelése ne csak a szükséges ismeretekre terjedjen ki, hanem átölleje azt is, mi a lélek nemesítésében oly fontos szerepet játszik, t. i. a zenét.

Zongorázni taníttatta; s Béla meglepő sikerrel viszonzotta oktatója fáradságát. Kiváló hajlama vonzotta a művészetek ezen ága felé. Tán érezte ott homlokán a genius csókját, s belül valami azt sugta neki: számra e téren babér terem!

Béla ki is jelentette Ecsedy előtt azon óhaját, hogy életét a zeneművészetnek kívánja szentelni.

Miután Ecsedy maga is meggyőződött arról, hogy Béla részéről ez korán sem haszontalan ábránd, mely már annyi vérmes képzelődésű ifjú jövőjét tette tönkre, hanem határozott hivatás, egy szóval sem ellenezte Béla elhatározását. Sőt igéretet adta, hogy mihamlalt Béla elvégzi tanulmányait, a fővárosba viszi, a zenében való teljes kiképeztetés végett. . . . (Folyt. köv.)

sova, Pancsova, Selmecz-bánya, Sopron, Szatmár-Németi, Szeged, Szepsi-Szent-György, Szolnok, Temesvár, Trencsén, Ungvár, Zágráb, Bécs, Bregencz, Lesina, Póla és Prága. Ezen helyekről a táviratozás naponként egyszer — reg. 7 órakor — történik. A beérkezett sürgönyök összeállításával s az ebből kifolyó időjárás jósásokkal dr. Szentgyörgyi Weisz József v. t. h. főorvos foglalkozik. A másik — tudományos alapon kombináló időjárás bábó Friesenhof Gergely, a nyitrávölgyi gazdasági egyet agrarmeteorológiai észlelő főnöke, ki „Időjárás naptár”-t is szerkeszt. Naptárának január havi füzetében mondja: „Az időjárás sok évi tanulmányozása lehetővé tette nekem, az időjárás és a légnymás elosztása közt létező összefüggést behatóan megismerni, de azt is, mely az utóbbi és a nap és a hold által gyakorolt vonzerő közt létezik, mely vonzerő az irt teremti. Az ár erőssége erősíti meg a ciklonokat, a nagyokat mint a kicsinyeket, melyek az időjárást képezik, de nem teremti őket. Ha lehetséges lenne a ciklonon keletkezését oly biztossággal előre jelezni, mint annak az erőssését, melyet az ár okoz, akkor minden időjelzés beállna. Hanem itt oly tényezők érvényesülnek, melyek néha csálnak, akkor pedig a kiszámítást is megsemmisítik, mely ezen tényezőkön alapult. Mindazáltal elég gyakran fordulnak elő esetek, melyekben nem csálnak, úgy hogy lehet — kellő elővigyázattal — a közönségnek oly értékes időjárásalatt szolgálni, melyeknek értéke hónapról hónapra emelkedni fog, mert nagyobb gyakorlat mellett ritkábbak lesznek a hibák.”

A tudósok állítása szerint, a mai meteorológia időjárás minden tökéletlensége mellett mégis igen sok valószínűséggel bír és minthogy tudományos alapon nyugszik, azért megérdemli, hogy kellő figyelemben és pártolásban részesüljön.

Csáktornyai meteorológiai állomás 1871. évben keletkezett s az észleleteket 1878-ig Kohút János osztály-mérnök vezette; 1878. év elején Kohút távoztával intézetünk — községi elemi népiskola — vette át a műszereket s az észlelések teljesítését is. — Csáktornya földr. hossz: 34°6'; szél: 46°25'; tengerföldtől mag: 170 m; megfigyelési órák: 7, 2, 9. (A megfigyelések 1883. évi eredményeit feltüntető táblázatot lapunk jövő számában közöljük. Szerk.)

Balaton-Füred, 1884. jun. 10

Lélekemelő ünnepélynek volt színhelye a napokban a balaton kies partja. Ugyanis Kovács Zsigmond püspök ő nagyméltósága csopaki szőlőjében, a veszprémi országot mellett, igen díszes keresztet állíttatott, melynek felszentelése június 8-án, Szentháromságvasárnapján délelőtt folyt le nagy ünnepélyességgel. A mintegy egy órányira fekvő palaznaki plébánia templomból és a b-füredi rom. kath. templomból Szkladányi József palaznaki plébános és Jalsovics Aladár savanyúvízi rom. kath. lelkész vezetése alatt kiindult két impozáns körmenet 3/4 órakor egyszerre érkezett az ünnepély színhelyére. Pont 10 órakor vette kezdetét a szertartás a b-füredi szeretetház növendékeinek egy latin szövegű alkalmi énekével, mely után Kovács Zsigmond püspök ö nagyméltósága fényes segédlettel felszentelte a keresztet. Ezután ismét a szeretetházi növendékek énekára mondott magyar szövegű alkalmi éneket, mire dr. Rédey Gyula püspöki titkár lépett a szószekre s kitünő szónoki tehetséggel gyönyörű egyházi szónoklatot tartott. Most ismét a püspök lépett a kereszt elé s rövid ima után megáldva a híveket, felkoszorozott, fehérbe öltözött 12 kis leánykától s rendes környezetétől kísérv, visszavonult. A püspök szép erőteljes csengő hangon végezte a szertartást, melyet népies egyházi ének zárt be, mire mindkét körmenet visszatért.

Az ünnepély előkészítése s rendezése körül igen nagy buzgósággal fáradozott a palaznaki derék plébános és Ráth Iván püspöki jószágkormányzó.

Különösen feltűnt a kereszt környékének díszes berendezése, a mi Ráth kormányzónak igazán dicséretére vált. Az árnyékos gyümölcsösben a püspök és kísérete részére gyönyörű lomb sátor s ezzel szemben a szónok részére csinos szószék volt felállítva, lombokkal és sással izlésesen díszítve. A szószék mögött jobbra a szeretetházi növendékek s az intézet összes személyzete az igazgató vezetése alatt foglaltak helyet külön páholyban; a püspöki sátoztól jobbra pedig a közönség részére voltak hosszú padosok elhelyezve. — Az egész tért virágözön borította, a kereszt pedig díszes koszorúkkal volt megrakva, melyek közt kiválóan szép volt a szeretetházi.

Az ünnepély magasztosságát nagyban emelte s általános feltűnést keltett a szeretetházi árva növendékek megható karéneke, s az alkalmi szónok remekszabású szónoklata.

Mintegy 4000-nyi mindenféle rangú és felekezeti nép vett részt ezen magasztos ünnepélyen. — Ott láttuk Kállay Béni közös pénzügyminiszter nejét s gyermekeit, kik most, mint fürdővendégek Balaton-Füreden időznek. Ott volt Simon Zsigmond thianyi apát, Köves János felsőrsi prépost, Tallián, Palotai, Vogronics és Jánosi kanonokok Veszprémből, Ecsy László fürdőigazgató B-Füredről, Szabó Imre s családja Veszprémből s még igen számosan a vidéki előkelő közönségből.

Délben diszebed volt a püspöknél, melyen a püspök környezetén kívül ott voltak: Simon Zsigmond apát, Köves János prépost, Tallián, Palotai, Vogronics és Jánosi kanonokok, Ecsy László fürdőigazgató, Ráth kormányzó, Jalsovics Aladár, s Szkladányi plébánosok és Nagy Aron szeretetházi igazgató. Az első pohárköszöntőt a püspök mondotta Simon Zsigmond thianyi apátra s többi vendégeire, azután Simon Zsigmond és Ecsy László emeltek poharat a püspökre s ez ismét a mindig ifjú lelki s kedélyű Ecsyre, B-Füred 50 éves fürdő-igazgatójára. 3 óra után oszlott szét a társaság.

X. y.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos Értesítője.

Jegyzőkönyve

a Zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegén 1884. évi május hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésének.

(Vége.)

28. 188—1884.

Elnök ur előterjesztvén, hogy az 1883-ik évi december hó 16-án 99 330. sz. a. kelt közgyűlési végzésel elhatározottat, hogy az 1884-ik évi szeptember hóban megessendő megyei közgyűlés tartama alatt megyei gazdasági termény kiállítás rendezzessék, a részletes intézkedések megtétele a folyó évi közgyűlésre halasztott, miért is szükségesnek látja az intézkedések elrendelését, egyszersmind indítványozza, hogy a terménykiállítással kapcsolatban az egyesületnek már az előbbi kiállításokra megállapított programja szerint gyümölcs s különösen szőlő és bor kiállítás is rendezzessék, ez utóbbi azon célból is, hogy bemutattatván e megyei kiállításon borterményünk, ennek remélhető jó eredménye folytán az 1885-ik évi országos kiállításon a gazdasági egyesület Zalamegye borvidéki terményeiből egy collectív kiállításban Zalamegye borait bemutathatná.

Az indítvány helyesléssel elfogadtatván, a gyümölcs s különösen a szőlő kiállítás rendezése alkalmából a kiállítás megtartására f. 1884. évi október hó 5. 6. 7-ike tüzett ki, s tekintettel az 1883-ik évi december 16-iki közgyűlés 99 330 V. sz. a. hozott határozatára, a következő értesítés és felhívás kibocsátása elrendeltetett:

Ertesítés és felhívás. A Zalamegyei gazdasági egyesület a megye mezőgazdasági és kerti terményeinek különben gyümölcs, különösen szőlő és bortermései megismertetése, a gazdasággal foglalkozók további törekvése buzdítása, valamint a szemléleti oktatás és tapasztalat szerzés céljából f. 1884. évi október hó 5. 6. és 7-ik napján Zala-Egerszegén megyei mezőgazdasági s kerti termény, úgy gyümölcs-, szőlő- s borkiállítást rendez a következő szabályzatok szerint:

A kiállítás Zalamegye területén termelt mezőgazdasági s kerti, úgy gyümölcs-, szőlő- s borterményekre terjed és szorítkozik és pedig:

Első rész terménykiállítás két csoportban.

I. Mezőgazdasági termények: 1.) *gabonafélék*: buza, rozs, árpa, zab, kukorica, köles, hajdina (pohánka). 2.) *Hüvelyesek*: bab, lencse, borsó stb. 3.) *Takarmány félék*: lucerna, here, búkköny, babó. 4.) *Kereskedelmi üzemények*: repace, kender, len, kömény stb. 5.) *Burgonya*, répa, murek stb. 6.) *Egyéb termények*: mint dohány, sáfrány stb.

II. Kerti termények (zöldség félék):

1.) Dinnye, tök, ugorka félék, paprika. 2.) Káposzta félék. 3.) Hüvelyes félék. 4.) Saláták. 5.) Hagyma. 6.) Egyéb zöldség nemiek s termények.

Az ezen csoportbeli tárgyak közül dinnye, tök egy példányban is kiállítható, minden egyéb három példányban, illetőleg oly eseményben állítandó ki, mint a piaci eladásra szokásban van.

Második rész: gyümölcs, szőlő borkiállítás.

III. A gyümölcskiállítás kiterjesztetik a megyében termelt mindenemű friss gyümölcsre.

IV. A szőlő- és borkiállítás kiterjed Zalamegye területére szőlő és bortermékeire.

Kiállításra bocsátatik minden szőlőfaj az illető szőlő terek felső-, középső- és alsó részeinek terméseiből.

A kiállításon szőlő fűrtöknek a szállításhoz szőlőlevelekre való esomagolása kormány rendelettel szigorúan tiltva lévén, azok göngyölésére kizárólag papír alkalmazandó. Zala-Egerszeg határában termelt szőlőfűrt az azban legalább három levelet tartalmazó venyigével és virágeseprében állítandó ki.

Kiállítható továbbá Zalamegye területén fekvő hegységeken termelt mindenemű bor is palackokban, ha lehetséges ugyanazon faj bor több évekről, a szüretelési időnek s a bor átlagos folyó árának kitétele mellett.

Jutalmak: Minden kiállított s érdemesnek talált tárgy kiállítója részesítetik jutalomban és pedig vagy dícsérő oklevélben, mi az elismert érdem fokozata szerint osztatik ki, vagy pedig pénzbeli díjban.

Az első rész mindegyik osztályában a kitüntetésre érdemesnek talált kiállítványok az érdem fokozata szerint első vagy második osztályú dícsérő oklevelekkel tüntetettek ki.

Pénzbeli díjak következők:

I. *Gyümölcsészet*: első rendű díj két darab husz frankos arany az általában legszebb gyümölcs kiállítójának; — továbbá három darab tíz frankos arany a legszebb alma — és három darab tíz frankos arany a legszebb körte csoportra.

Másodrendű díjak: három díj egy-egy ezüst két forintossal és hat díj egy-egy ezüst egy forintossal.

II. *Szőlő*: első rendű díj két darab husz frankos, — egy másodrendű díj három darab tíz frankos; — három harmadrendű díj egy-egy darab tíz frankos arannyal.

Ezeket kívül a szorgalmat tanúsító termelők számára négy díj egy-egy ezüst két forintossal, — tizenkét díj egy-egy darab ezüst egy forintossal.

III. *Bor*: első rendű díj két darab husz frankos arannyal fehér borra; — egy első rendű díj két darab husz frankos arannyal veres borra; — két másodrendű egy-egy darab tíz frankos arannyal veres borra.

A pénzbeli jutalmazásnál a főtekintet az leendő, hogy leginkább a népek, tanítóknak s azon vincellereknek szolgáljanak ösztönzésül, kik ugyanazon telepen több éven át dícséretes szorgalommal és jó eredménnyel működtek — egyéb kitüntetések első és másodrendű dícsérő oklevelekkel eszközöltetnek.

A szőlő jutalmazásnál figyelembe vétetik, van-e forgatva a talaj, melyen a kiállított szőlő termeltetik? a kiállítóknak saját írtatvány-e az? miképen művelti szőlőjét? talaja mily vegyületű? a hegynek aljában, derekán vagy felső részén fekszik-e?

Általános tudnivalók.

A kiállítás egy központi rendező bizottság, s ennek felügyelete alatt a vidékbeli albizottmányok által eszközöltetik.

A kiállítás Zala-Egerszeg az egyesület saját háza helyiségeiben (Fehérképi utca 333.) tartatik meg, a hol a kiállításra szánt első rész I. II. csoportjabeli tárgyak 1884-ik évi október hó 2-ikán, a második rész III. IV. csoportjabeli tárgyak pedig (gyümölcs szőlő, bor) legkésőbb 1884. október hó 3-án délután 5 óráig pontos jegyzék s leírás mellett a rendező bizottságnak átadandók.

A kiállítási tárgyak elhelyezéséért bér nem fizetendő. A kiállítás 1884-ik évi október hó 5-én délelőtti 10 órakor a helyszínen ünnepélyesen megnyitattik, napokint délután 4 óráig nyitva áll.

A kiállítás egyszeri megtekintéséért husz krajcár belépti díj fizetendő; — de a kiállítás egész tartamára névre szóló s másra át nem ruházható negyven krajcáros jegyek is válthatók.

A bíráló az egyesület kebeléből kiküldött — esetleg az egyesület tagjaiból, ilyenek nem léteben a közönség köréből kiegészítendő bizottság által, mely a kiállítási csoportok szerint szakosztályokra oszolva teljesíti a bírálót — ejtetik meg, s a bíráló eredménye az 1884-ik évi október hó 7-én délelőtti 10 órakor nyilvánosan kihirdetetik s ezzel kapcsolatban a jutalom díjak kiosztatnak.

A kiállított tárgyak a kiállítás befejeztével elárvereztetnek s a nyerendő összeg a kiállítási költségek pótlására fordítatik.

A kiállítás eredménye a „Zalamegye“ című lapban s a gazd. egyesület „Ertesítőjé“ ben közzé tétetik.

Az egyesület minden tagja, minden ügybarát és érdeklődő szíves részvételre felkératik, különösen a megyebeli nagyon tisztelt lelkész urak s az egyesület közreműködő tagjai felkératik, hogy a kiállítás sikerének előmozdítására buzditólag hatni sziveskedjenek.

A központi rendező bizottsághoz Háczy Kálmán egyesületi elnök ur elnöklete alatt megválasztottak s a kiállítás foganatosítására felkértek a következő egyesületi tag urak: Becker Antal, Bessenyei György, Csértán Károly, Csértán László, dr. Czinder István, Erdős Géza, Farkas József, Hajik István, Isó Alajos, König-mayer János, Skublits István, Skublits Jenő, Szily Dezső.

A bíráló bizottság tagjainak — mégis a központi rendező bizottság támogatására, a cél elősegítésére működő vidéki albizottságok tagjainak megválasztása a következő közgyűlésre maradt.

Erről a rendező bizottság tagjai értesítendők s a kiállításnak a megye gyümölcs-, szőlő-, és borterményeire lett kiterjesztése a mnlgu földmivéls-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter urhoz is bejelentendő.

29. 103—105.

A mnlgu földmivéls-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr 5702 1884. sz. alatt a múlt évi december 16-án tartott közgyűlés 99 330. sz. a. hozott határozata értelmében hozzá intézett felirati kérelmére értesíti az egyesületet, hogy a esikölégelő létesítésére a múlt évi 23944. szám alatt az egyesület részére már utalványozott 200 forint segély összegben felül, — a tervezett közhasznú működések előmozdítására a rendelkezésre álló hitel nagyságához mérten a következő összegekkel kívánt hozzá járulni: a titkári fizetés pótlására az előirányozott összeg feléül 400 forinttal; s a szarvasmarha díjazásokra 200 forinttal; a fűskolákat mintaszerűen kezelő néptanítók részére 48 forinttal, úgy szintén a vetőmagvak beszerzése és a termény kiállítási nyomtatványok előállítására 120 forinttal összesen tehát 768 frt illetőleg 968 frttal, kijelentvén a 23944 sz. a. leiratában, hogy az esetben, ha sikerül az egyesület kezdeményezése folytán vagy még az idén vagy jövőre egy oly nagyobb mérvű esikölégelő szövetkezést létrehozása, mely több évi állandósággal kecsegtetne és sikerülne e célra alkalmas legelőt több évre önállóan biztosítani, kész leendő arra is, hogy ezen főfontosságú cél elérését a maga részéről jelentékeny összeggel támogassa.

A marha tenyésztés emelése érdekében telti kérelemre vonatkozólag válaszolja, hogy a keszthelyi tanintézetben lévő szarvasmarha állomány után eladásra kerülő marháknak kedvezményes uton leendő megszerzésére az egyesületnek elsőbbséget adni, s ily módon az intézet terményeinek szabad értékesítésében megkötni, nem tartja szükségesnek; minthogy a tanintézetben lévő marha fajtából az egyesület az államtól részlet fizetés mellett évenként beszerezheti a szükséges apa állatokat. De eltekintve ezen körülménytől, a tanintézetben lévő marha állomány oly kicsiny, hogy az utána eladásra kerülő állatok száma oly nagy megyének marha állományában mint Zala, még évtizedek során sem idézhetne elő számbavehető változásokat.

Az itteni tenyészkerület jellegének megfelelő fajtájú marha csoportoknak átengedését illető kérelemre pedig értesíti az egyesületet, hogy eddig már több ilyen fajta tenyészmarha engedtetett át az itteni tenyésztők rendelkezésére és hajlandó a jövőben még többet is import utján beszereztetni, ha ez irányban kérelmezések történendnek.

Végül megjegyzi, hogy nem tartja a marhatenyésztés emelése szempontjából indokoltnak, hogy egy oly vagyoni körülmények között lévő megyét, mint Zala, más szegényebb megyékkel szemben nagyobb kedvezményekben részesítsen, miért is az ingyen bikák átengedése iránt tett kérelmet figyelembe vehetőnek nem tartotta.

A mnlgu földmivéls-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter úrnak a marhatenyésztés emelése érdekében tett javaslatokra 9313/1884. sz. a. közlő értesítése tisztelettel tudomásul vétetvén, — azon intézkedését, mely szerint a esikölégelő közvetítésre és a fentebb közölt címekre összesen 968 forint segélyt utalványozni kegyeskedett, a közgyűlés örömmel fogadja, látván, hogy az egyesületnek közhasznú működései a kir. kormány által méltányoltatván, büszgő törekvései anyagi támogatással is gyamolittatnak.

Miként ez az egyesületnek új erkölcsi erőt kölcsönöz, de egyszersmind kötelességet is tűz elé a megkezdett pályán jserényen tovább haladni és e feladatoknak

pontosan megfelelni lankadatlanul törekedni is fog: úgy más részről mulhatlanul szükségesnek látja, azért a legmelegebben ajánlja és óhajtja, hogy a tisztelt gazdaközönség megértse és felfogja, hogy hazánk alkotmányos átalakulása és szerencsés tovább fejlődése biztosítása alkalmából reánk nehezedő köz- és magán terhek viselésére az előrehaladott államok óriási versenye mellett csak s akkor is alig lehetünk képesek, ha mezőgazdaságunkat a legmagasabb s legjövődelmelzebb fokra emeljük, — már pedig ez a nagy gazdaközönség egyesületi legfőbbjének önjerejéből alig lehetséges, — míg az egyesülés s együttes közreműködés hatalmával támogatva a kormány erkölcsi és anyagi erejével a cél s eredmény kitartással párosulva habár nem rögtön, da annál biztosabban elérhető leendő, s azért felfogva és méltányolva a gazdasági egyesületnek önzetien s egyedül s egyedül irányuló törekvéseit, körébe csoportosulni, az általa ajánlott előnyöket, kedvezményeket használni és saját érdekében, mely egyszersmind végeredményében a haza érdeke is, az egyesületet közhasznú vállalataiban támogatni sziveskedjék.

Az egyesület az utalványozott segélyért a kir. miniszter úr önmagmeltóságának legmeltóbb köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezni s egyszersmind tiszteletteljes felirathoz is nyilvánítani határozta; Háczy Kálmán elnök ur az utalványozott összegeknek a zala-egerszegi m. kir. adóhivatalban felvételére, s a felvett összegeknek az egyesületi pénztárba beutalványozására ez alkalommal külön is megbízatván.

A mnlgu miniszter úr felhíván az egyesületet, hogy az engedélyezett összegeket lehető takarékosággal használja fel s a felhasználásról annak idejében pontos jelentést tegyen, pénztárnok ur utasítatik, hogy évi számadásai leendő betérjesztésekor ezen, a pénztárba beutalt összegek felhasználásáról külön elszámoló kimutatást (külön számadást) is terjeszteszen be. 33. 110. 134. 137. 112. 111. 125. 131. 116. 118. 119. 136. 124. 132. 133.

Koos Ferenc szoboticeai, Lendvai Ferenc kursanezi, Gerencsér György nedelici, Róvid Mihály pölöskei, Gubits József csatári, Horváth János sárhidai, Kovács Sándor sójtőri, Kelemen Ferenc sárosi, Márkus Lajos bellatinczi, Koczuván Bertalan iszakóci, Majhen Ferenc mura-szerdahelyi, Lakits József szigligeti, Anders Károly sormási, Papp László nagy-kutasi népkolai tanító urak a m. é. december 16-iki közgyűlés 99 330. IV. sz. a. hozott határozata értelmében kihirdetett néptanító pályadíjra az általuk kezelt közégi fűskola ismertetése közlésével jelentkezők, Szoboticeára Kursanezre Nedeliczre Szabó Imre ur,

Pölöskére Becker Antal és Nyáry Kálmán urak, Csátárba, Sárhidára, Sójtőre Szily Dezső és Szekeres József urak,

Sárosra Holub János és Gyömöre György urak, Bellatinczra, Iszakóczra, Mura-szerdahelyre Hajós Mihály és Soós Kálmán urak,

Szigligetbe báró Puthéany Géza és Skublits Gyula urak,

Sormásra Plihal Ferenc és Schmiedt Emil urak,

Nagy-Kutasra Csértán Károly és Farkas József urak az egyesület tagjai kiküldetnek és a jelentkezéseket visszavárolag eredetben a bizottságok első helyen nevezett tagjainak jelen végzés kapasan megküldésével felkértek, hogy a jelentkezések által kezelt közégi fűskolát, vagy netán ilyen nem léteben a jelentkezésben érintett saját gyümölcsfa kertét a helyszínen megvizsgálván, a tanúsított szakértelmet, ügyességet, szorgalmat, az ifjuságnak a gyümölcsfa tenyésztésre oktatásában tanúsított eredményét, — a gyümölcsfa kert közégi fűskola terjedelmének, berendezésének, mivélsi kezelésének, a faállományának stb. részletezése mellett megállapítani s egész működésük mivoltáról s hogy mennyiben érdemesíthetnek jutalomdíjra, véleményét adni, s azt a f. évi augusztus hó 31-ig a kiküldött jelentkezésekkel együtt betérjeszteti sziveskedjenek.

38/186.

Országos magyar gazdasági egyesület a f. évben kiadott „Állattenyésztők Kalauza“ című mű egy példányát tisztelet példányul megküldi azon értesítés mellett, hogy ezen mű könyvársi uton két forintért megszerezhető; hogy azonban a megyei gazdasági egyletek, a reájuk nézve szintén kiváló érdekekkel bíró munkát könyvben beszerezhessek és érdeklődő tagjaik között szét oszthassák, az egyesületek, ha legalább tíz példányt rendelnek meg, 1 frt 50 krért s ha 20 példányt rendelnek meg, egy frtért fizethessék példányonként.

A mű Magyarország névneveinek, gulyáinak, csirázatainak, juh és sertés nyájainak tenyésztési szempontból legbecsesbjeit oly módon ismerteti, hogy a bizonyos irányban előbbre haladni kívánó tenyésztő közönség kimerítő értesülést szerezhet arra nézve, hogy mily irányban fejlődnek az ország tenyésztési állapotai s hol lelheti fel a céljainak leginkább megfelelő anyagot.

E közhasznú műből 20 példányt az egyesület tagjai s a közönség köréből hozzá forduló érdeklődők részére beszerzése s egy forint árban a jelentkezőknek átadása elhatározatván, pénztárnok ur jelen végzéssel utasítottat, hogy 20 példányt 20 frtban, az országos gazdasági egyesületnek küldje be.

39/191

Az alapító tőke kamatok és rendes tagsági díjak könyvben befizethetése céljából elhatározottat, miszerint a t. egyesületi tagok jelen végzésnek a jegyzőkönyvben az egyesület közönségében s az Ertesítőben közzétételével értesítetnek, hogy a kamatok s rendes tagsági díjakat póstautilványnyal a „Zalamegyei gazdasági egyesület pénztárnokának“ vagy „Hanty Károly urnak Zalamegyei gazdasági egyesületi pénztárnoknak Zala-Egerszegén“ címeze beküldhetik, ki is jelen alkalommal is utasítatik, hogy a küldött összegről az egyesület költségén bérmentesen nyugtát küldjön; — az év végéig is be nem fizetett kamatokat s rendes tagsági díjakat pedig az illető tagoktól ezek kényelme tekintetéből póstautilványnyal nyugtát vegye be, mely esetben a kir. póstautilvány nyugtája az egyesület nyugtája gyanánt szolgál.

Közli: Szigethy Antal m. k. titkár.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Legfelsőbb adomány. Ő felsége Zalamegyében kebelezett Egyház-Bükk r. kath. hitközségnek templomépítési célokra kétszáz forintot engedélyezett.

A zala-egerszegi tekeegylet f. hó 9-én sikerült társas vacsorát tartott f. hó 9-én, melyen a söjtöri zsidóellenes lázadási ügy tárgyalása végett itt időző budapesti delegált bíróság testületileg vett részt. A társasvacsorán 40-en voltak. Szegő István fardhatlan egyleti elnök úr a teketársulatra, majd a delegált bíróság tagjaira emelt poharat, kiknek nevében Apáthy közönte meg az elnök részéről jött szíves megemlékezést éltetve az ügybuzgó elnököt s magát a társulatot. — A kedélyes vacsorának az éjtel vetett véget. Mint értesülünk, ezután minden hóban fog a társulat ily társasvacsorát rendezni.

Az alsó-bagodi kath. legényegylet zászlószentelési ünnepélyének lefolyásáról vettük a következő sorokat: Tekintetes szerkesztő úr! Engedje meg, hogy becses lapja hasábjain az alsó-bagodi kath. legényegylet zászlójának ünnepélyes felszenteléséről szólhassak. Alig virradtak valaha ily pünkösdi napjára kiseddel falunk lakói! Az idegen, napok előtt észrevehette a falu öregének, aprajának sürgés-forgásából, hogy nem mindennapi dolog készül. A templom előtt díszes emelvényt állítottak csinos és „Dicsőség az Istennek“ feliratu diadalkapuvál. 9 1/4 órakor Csertán Károlyné szül. Sümeghy Magda ur-hölgy öngyásága, mint a felszentelendő zászló védnök-nője, Viosz Mari, Szladovits Mariska és Gombossy Mariska kisasszonyok, mint koszorú-leányok környezetében, kísérv Farkas Imre elnök úr és nagyszámú intelligencia által mentek a templomba, őket követték az iskola előtt már sorakozott legényegyleti tagok s a helybeli (mintegy 50) koszoruleányok. Szent-mise végeztével vette kezdetét a templom mögötti téren a zászlószentelés. Farkas Imre egyleti elnök úr kezébe véve az egyleti zászlót, azt leleplezte s azután Sipos József plébános úr felszentelte, mely után a védnökön öngyásága díszes szalaggal ékesítette fel a zászlót. Most következett a a szegbeverés először a védnök öngyásága, majd a koszorúhölgyek, egyleti elnök, egyleti tiszviselők által, mely után a koszorúhölgyek csinos koszorút kötöttek a felszentelt zászlóra. Ezután e. elnök a zászlót átadta a zászlótartónak. A zászló igen díszes kiállítású vöröscselyem, zöldcselyem szalaggal fehér (ezüst) kivarással ellátva. Majd Sipos József helybeli plébános úr az egyleti tagokhoz alkalmi s a jelenvoltakat teljes mértékben meghatótt beszédet tartott s ezután a közönség „Te Deum“-ra ment a templomba. Az ünnepélyt gazdag lakoma zárta be özv. Farkas Imréné öngyáságának vendégszerető házában, hol szebbnél szebb felköszöntőket mondtak. Az egyleti tagok délután vig táncmulatságot rendeztek, melyre testületileg s a zeneszó kíséretében megjelenve hívták meg az egylet buzgó elnököt, s az ott jelen volt intelligenciát, kik is a meghívásnak engedtek s a mulatók közé vegyültek. — Így mult el e, kis falunkra nézve kétségkívül emlékezetes nap. **K. Gy.**

A zala-egerszegi népoktatási tanintézetek 1883. tanévi vizsgálatának sorrendje az iskolaszék f. hó 8-án tartott ülésén következőleg lett megállapítva: június 16. d. e. a felső leányiskolánál, 17-én d. e. a polgári iskola I-5, 18-án d. e. a II-ik, 19-én d. e. a III-ik, 20-án d. e. a IV-ik, 20-án d. u. az V-ik és VI-ik osztályokban; 20-án d. u. 5 órakor a polgári iskolai tanulók tornászati vizsgálatára; 23-án d. e. az elemi iskola III-ik fi., 23-án d. u. a vegyes osztály, 24-én d. e. az I. leány-, 24-én d. u. az I. fi., 25-én d. e. a II. leány-, 25-én d. u. a II. fi., 26-án d. e. a III. leány-, 26-án d. u. a IV. fi. és 27-én d. e. a IV. és V. leányosztályok vizsgálatára. 28-án Te Deum s a bizonyítványok kiosztása. E vizsgálatra a szülők és tanügybarátok az intézeti igazgatóságok részéről tisztelettel meghívattak.

Jótekonyság. E napokban Deutsch Ferenc úr szívessege által a helybeli négyeletnek 4 firt küldetett be, mely összegért az egylet nevében hálás szívvél köszönetet mond és utánzásra felkér az elnök.

A zala-egerszegi polgári fiú- és felső leányiskola évi nyári mulatságát f. hó 25-én d. u. tartja a Rozsancz kerti helyiségben. Belépti díj 30 kr. Ugyanezen nap délelőtt 9 órakor tartatik a polgári iskola növendékeinek ének és szavaltati vizsgálatára a rajzteremben.

Kinevezés. A májusi megyei bizottsági közgyűlés határozata folytán ujonan rendszeresített árvasszéki jegyzői állásra főispán úr ömeltősége Málies József közigazgatási gyakornokot nevezte ki.

A csáktornyai állami tanítóképezde zenevizsgálata f. hó 16-án lesz a következő programmal: 1. „Az erdő alkonya“ férfi négyes Schmolzertől. Előadja: a képezdési négyes kar. 2. Egy zenekép, zong. Reynaltdól. Előadja: Eigl II. éves növ. 3. „Orgona darab“ Brandtól. Előadja: Grunner II. éves növendék. 4. Magyar népdalok, zong. és heg. Előadják: Turmayer és Novák IV. éves növ. 5. Fontaine (zenekép) zong. Reynaltdól. Előadja: Draeska I. éves növ. 6. „Tátrai emlékek“ (zenekép) zong. Egner-től. Előadja: Dobossy III. éves növ. 7. Egyházi ének org. és ének. Előadja: Baján III. éves növ. 8. „Majblümchen“ (zenekép), zong. Reynaltdól. Előadja: Funovich III. éves növ. 9. „Tengerszem“ (zenekép) zong. Egner-től. Előadja: Sohonyay III. éves növ. 10. „A vén bogár“ férfi négyes Veittől. Előadja: a négyes kar. 11. „Polonaise“ zong. és 2 heg. Előadják: Sohonyay, Dobossy és Funovich III. éves növ. 12. Rákóczy induló. Előadja a kép. zenekar. Ugyanezre lesznek kiállítva a növendékek szepírás, rajz és háziipar dolgozatai. A vizsgálatot disztornázás zárja be.

A sümegi vörös-kereszt egylet tapolczai fiókegyeletének f. hó 8-án tartott közgyűlésén a sümegi egylet Darnay Kajetáné, Raile Józsefné, Bánfi Alajosné, Mojzer Józsefné és Adám Iván tagokból álló küldöttség által volt képviselve. A d. u. 3 órakor tartott közgyűlést Darnay Kajetánné, mint a sümegi vörös-kereszt egylet tevékeny és fardhatlan elnöke megnyitván, utána Adám Iván lelkes szavakban kitartás- és összetartásra buzdította a fiók-egylet tagjait. Végül megejtetett a tisztújítás a kö-

vetkező eredményel: Szentmiklóssy Gyuláné elnök, dr. Löwensohn Mór társelnök, Vajda Lajos jegyző, ifjú Letszer Józsefné pénztárnok, dr. Beszedits Ede orv. Választmányi tagok: Arvay Lajosné, Berger Jakabné, Frisch Lipótné, Kovács Györgyné, Leszner Emanuél, Löwensohn Mór, Márton Gáspárné, Mojzer Ferencné, Pollák Adolfné, Takács Jenőné, Redl Gusztávné, Dávid Jánosné, Csigó Pálné, Németh Dezsőné, Medits Ferencné, Wirus Vincéné, Esső Gyuláné; Székely Emil, Kovács Rezső, Kolezonay Antal, Szentmiklóssy Gyula, Arvay Lajos, Redl Gusztáv, Takács Imre, dr. Beszedits Ede, dr. Hoffmann László, Berger Gyula, Leszner Mór, dr. Esső Gyula, Handlery Gusztáv, Hirsch Lipót.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Horváth Pál nagykanizsai kir. tövényszéki díjnokot a csáktornyai kir. járásbírószékhez irnokká nevezte ki.

Eljegyzés. Höffler Károly söjtöri vendéglős ur a napokban váltott jegyet Tóth Teréz kisasszonnyal Tháronon.

Meghívó. A kiskomáromi vízszabályozó társulat folyó évi rendes közgyűlését július 7-én dél előtti 10 órakor tartja Kis-Komáromban, az ottani vendéglő termében, melyre az érdekeltektől ártéri birtokokosok meghívattak. A közgyűlés tárgyai: 1.) A nmlgú miniszterium által a társulat részére újabban megajánlott 1060 firt 60 kr. iránti intézkedés. 2.) Diási sziget áltametszési költségeiből a társulatra eső költségei fedezése. 3.) A további teendők iránti intézkedés. Kelt Zala-Apáti 1884. június 11. Modrovits Gergely m. k. elnök.

A néptanítók országos árvaháza javára dr. Graner Adolf orvos tudor úr 2 firtot volt szíves adományozni, melyért a járásköri gyűjtő bizottság nevében köszönetet mond Bódy József.

Értesítés. Az alsó-lendvai állami segélyvel fenntartott polgári fiúiskolában a folyó tanévet bezáró közvizsgálatok június 23-tól 29-ig bezárólag tartatnak meg, jun. 29-én reggel pedig a tanév ünnepélyes bezárása lesz. Ezen nyilvános közvizsgálatokra a t. e. szülöket, tanügybarátokat s érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Gyászír. Hegedűs József gr. Festetics György csáktornyai uradalma nyugalmazott főügyésze élete 87-ik, özvegyiségének 17-ik évében, a halottai szentségek ajtatos felvétele után végegyengülés következtében 1884. év június hó 8-án déli 12 órakor elhunyt. A holdgultnak hiült tetemei e hó 10-én d. u. 5 órakor tetettek a mihovljani sírkertben örök nyugalomra, az engesztelő szent-mise áldozat pedig 11-én reggeli 10 órakor mutatott be a csáktornyai szent Ferenc-rendi templomban a Mindenhatóknak.

A mult hó 27-én varosunkban kiüttözött tíz oltása közben a házról leesett és esnek folytán esontuzódást szenvedett Pavliesek Ferenc önk. tüzoltó részére — mint utólag értesültünk — Eisenstädter Zsigmond úr egy forintot adományozott.

Hirtelen halál. A dekanovezi körjegyzőnek tég-lavetői közül egy f. hó 2-án reggel munkaközben hirtelen meghalt. A megejtett orvosrendőri vizsgálat agy-gutaütést állapított meg. Az ismeretlen nevű és állítólag a csáktornyai járásból való egyén kiltének kipuhatolása érdemében a hatóság részéről a lépések megtétek.

Villámütés. A f. hó 3-iki závar alkalmával megyénkben a villám a raposkai hegyen egy pajtába ütött s azt elhamvasztotta, a szentbékállai erdőn pedig ugyanakkor az erdőn legelő csordából öt darab szarvasmarhát ütött agyon. A csordás a villám által sújtott marháknak közvetlen közelébe volt, azonban az elesés és a nagymérvű ijedségen kívül egyéb baja nem volt.

Csalátszédökét üldöző erdőőr. Mult hó utolsó napján két eszteregnyei lakos több társával a szent-mártoni erdőbe ment esalánt szedni, mely után az erdőből eltávoztak, mi közben, egy előttük ismeretlen erdőőr állítólag „megállj“ t kiáltott utánuk, de mivel ezek büntelenségük érzetében nem állottak meg, kétesüví fegyverével utánuk lött és mindkettőt találta. A meglöttek a kapott sérülés folytán az orvosi vélemény szerint körülbelül 3 hétig munkaképtelenek. Az erdőőr nyomozása hatóságilag elrendeltetett.

Gyilkosság. F. hó 9-én dultán 3 óra tájban a Bonczódföldhöz tartozó ugynevezett Ujhegyen Lukács József bonczódföldi lakost agyonlövte találták. A megejtett orvosrendőri vizsgálat szerint a lövés nevezett egyént jobb nyakán súrolva találta s a beállott nagyobb mérvű vérzés folytán halt meg. A fojtásból egy darabot nyakában találtak, de sörét, vagy golyóra nem akadtak. A gyanu Fábrián József ujhegyi szőlőpásztorra van, ki is elfogott s az illetékes hatóságnak átadattak.

Uj megyei postahivatalok. F. hó 6-án *Talián-Dörög* és 11-én *Kis-Görbő* községekben kir. postahivatal lépett életbe. A *Talián-Dörög* községét kerületét Talián-Dörög és Fokszód község, továbbá Ráskó és Dabos pusztá, a *Kis-Görbő* községét pedig Kis-Görbő, Nagy-Görbő és Döbröcze községek képezik.

Balatonba dobták társukat. F. hó 3-án Visli Gábor csopaki és Vindics József b.-kövesdi halászk Szipos István akali halásztársukat Kövesdre való menetük közben a Balatonba dobták. Hajójukat Kovács Rezső tapolezai segédszolgabíró s fűredi fűrdőbiztos úr a Balatonon a hullámok által ide s tova látván hanyattatni, egy matröz és egy evezős kíséretében megmentésükre ment; hajójukhoz érven, nevezett két halászt részeg állapotban találta. Vindics alig tudott ittassága miatt beszélni s mivel feje vértett, társát a fűrdőbiztos kérdőre vonván, azon feleletet nyerte, hogy Vindics részegségében a hajójában elesvén, fejét beütötte. Másnap derült ki, hogy e két halász harmadik társukat a vízbe dobták, miért is a tettesek a csendőrök által nyomban elfogattak s a b.-fűredi járásbírósnak átadattak, hol is tettöket beismerték.

Tanuloul azonnal felvétetik egy legkevesebb 4 elemi osztályt elvégzett fiú, Söjtörön Simonffy Gyula úr vegyes kereskedésében, értekezhetni személyesen vagy levélileg.

Felakasztotta magát. F. hó 5-én esti 7—8 óra között Kottori községben egy szökevény huszár lett elfogva s a községi börtönbe zárva, a hol ő — a ki-

hallgatás végett alig fél óra mulva belépő körjegyző által — felakasztva találtatott. A körjegyző a felakasztásnál használt nadrágszíjat rögtön levágta, de az általa és később a körorvos által alkalmazott felélesztési kísérletek eredménytelenek voltak. A huszár neve Gajdár Miklós, a ki a Varazsdon állomásozó es. és kir. huszár-századtól szökött meg.

Vasúti menetrend. Szent-Ivánról Kanizsa felé indul 12 óra 32 perckor délután, 9 órakor este és 2 óra 42 perckor éjjel után; Szombathely felé indul 8 óra reggel, 3 óra 32 perckor délután és 1 óra 43 perckor éjjel után.

Gyászír. Révai Miksa, keszthelyi községi tanító, a „Keszthely“ szerkesztője, és neje szül. Kirsner Zsófi, egy gyermekei Zsiga, Richárd, Olga, Ilona kesergő szívvél jelentik forrón szeretett és felejtethetlen kiseddel fiuk, illetőleg öcsésük Révai Ernőnek f. hó 12-én d. e. 9 órakor 7 éves korában bekövetkezett halálát. A kedves drága halottnak hiült porai f. hó 13-án délután 4 órakor tetettek a keszthelyi izr. sírkertben örök nyugalomra. Keszthelyen, 1884. június hó 12-én. Áldás és béke a korán elköltözött drága poraira!

Zala-Egerszegi kerületi országgyűlési képviselő választás

A zala-egerszegi kerület választói a választási mozgalom megindulásával oda törekedtek, hogy a most megtartandó választás alkalmával minden surlódás eltávolíttassék, és a képviselő ehangelugul választassék meg.

Ezen kölesönös törekedés mellett sikerült kerületünknek Farkas Dávid ur személyében oly képviselőt kijelelni, ki általában és minden párt különbség nélkül mindenkinek támogatására, szavazatára méltó, és arra méltányosan számíthat.

Most legujabban megütközéssel vettük tudomásul, miszerint a szomszéd megyéből oly vesélyes mozgalom indított, melynek minden erőnkől ellenszegülni és arra törekedünk kellett, hogy ennek ellenében tömő rülve annak lehetőségét is megakadályozzuk.

Ugyan is a szomszéd Vas megyéből két lelkésznek kíséretében megjelent városunkban Istóczy Tamássy József június 10-én egy pár vas megyei kortest is hozván magukkal, s mivel a megye szelén lévő községekben sikerült néhány választót megnyerni, ok jun. 12-ére bejelentették Tamássynak, mint Zala-Egerszegi választókerület antisemita programmu jelöltjének nyilvános helyen leendő szónoklását.

Ez meg is történt. Előbb Istóczy, utána Tamássy József szólt, előadva programbeszédét. A hallgatósság zömét a litániáról kijött s szavazattal nem bírók képeztek, többen voltak az intelligencia köréből, kik azonban kizárólag Farkas Dávid hívei voltak.

A mult évben történt zsidó ellenes zavargások ná lunk és a vidéken egy általában külbefolyás és bujtogatás eredményei voltak; a Vas megyével szomszédos Zala-Lövőit pedig kizárólag Vas megyei lakosok szervezték és vezették. Kerületünknek és városunknak népe saját vétké nélkül a mult évben szenvedett kudarcot meg nem feledkezve, ez alkalommal az antisemita mozgalomhoz nem csak nem csatlakozott, sőt ellenkezőleg annak tömegesen és egyesleg is ellene nyilatkozott.

Tamássy úr kénytelen volt belátni, miszerint szá mításában csalatkozott, midőn azt hitte, hogy ezen kerületben kész tért talál, melyet csak elfoglalni kell, sőt fellépése épen az ellenkezőt eredményezte; mert a kerület intelligenciája, különösen a függetlenségi párthoz nem tartozók, kik előbb Farkas Dávid ur általános tisztelt polgártársunknak megválasztásába beleegyeztek, a passzivitás teréről kilépve a legtevékenyebb közreműködést kezdték, ennek folytán sikerült kivívni azt, hogy **Farkas Dávid úr óriási szavazat többséggel a Zala-Egerszegi kerületnek függetlenségi párti képviselőjévé megválasztott.** (Lapunk zártakor a többség 1400 volt. Szerk.)

Elismeréssel kell megemlékeznünk a választókerület földbirtokos osztályáról, mely kiváló tevékenységet fejtett ki a tekintetben, hogy Farkas Dávid úr ily imponans többséggel megválasztott, és hogy az antisemita jelet oly nagy kisebbségben maradt.

Legujabb.

A lapunk zártáig nyert távirati értesítések szerint országgyűlési képviselőkké megyénkben megválasztattak:

a keszthelyi kerületben: Unger Alajos egyhangulag.

a csáktornyai kerületben: Molnár Antal perlaki plébános 210 szavazat többséggel a letenyeiben: dr. Apáthy István.

Szent-Gróthról jött távirati értesítés szerint Besseney Ernő megválasztása az eddigi szavazás szerint több mint valószínű,

a nagy kanizsai kerületben Inkey Lászlónak eddigi többsége 173.

Szombathelyről d. u. 4 órakor jött távirati értesítés szerint dr. Kuncz Adolt többsége 205.

Irodalom.

„Lelkipásztorokodás egészségtan“ irta dr. Stáhr Agoston wüurzburgi magántanár, fordította a veszprémi nőpendékpapság Pázmányköre. A bevezetésen kívül magában foglalja az általános papi egészségtant s a papnak különös egészségtanát. A fordítók igen jó szolgálatot tettek, midőn ezen hézagpótló s az eredetiben már két kiadást ért művet irodalmunkba áiteltették, s melyet a laicus közönség is élvezettel és haszonnal olvashat. A fordítás sikerült, a fordítók a szöveget több helyütt magyarázó jegyzetekkel látták el. A testes és csinos kiállítású kötet ára 1 firt 80 kr.

A „Családi Lapok“ 37. számának tartalma: A gyöngyvirág; elbeszélés, irta Lévy Sándor. (vége.) — Erdőben; költemény irta Thuróczy Endre. — Bőszári Népmunka kalandjai; vig elbeszélés, irta Perényi Kálmán (folyt. köv.) — Utí emlékek; (A piemonti hegyek közül.) irta Zombori Gedő. — Az utolsó Helvitte leány; elbeszélés, irta Kovács Laura. (folyt. köv.) — Heti tárcza. Kis-Pesten; irta — kg. — A karperec; spanyol beszélyke

közi P. H. — A béke angyala; elbeszélés, írta Hirschfeld H. fordította Fridrich Gyula (folyt. köv.) — Előfizetheti: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca 8. sz. negyedével firt 50 kr.

Megtörni a közönség közönyét az irodalom iránt van hivatva a „Magyar Salon“, melyről a fővárosi sajtó egyhanguan kimondotta, hogy „páratlanul áll irodalmunkban“ s hogy irodalmunk ilyen szemlével még nem dicsékedhetett. Magunk részéről mondhatjuk, hogy a „Magyar Salon“ valóságilag irodalmi esemény és ha valaha, egy most érkezett el az idő, hogy a magyar közönség bebizonyítsa, mikép képes tartani érdeklődése által oly irodalmi vállalatot, mely a legjobb külföldi vállalatokkal is kiállván a versenyt, hivatva van olesósága által is a külföldről importált hontalan idegen folyóiratot kiszorítani. A Magyar Salon körül irodalmunk és művészetünk legkitünőbb képviselői csoportosulnak és a 2-ik füzet valósággal pazarul van kiállítva. Tartalma oly gazdag, hogy egy egész hasábot foglalna el, ha azt egészen fel akarók sorolni. Legyen tehát elég felemlíteniük Jókai Mór „Apja fia“ ez. új regényét, Kiss József gyönyörű költeményét, Klapka a tábornok életnézetét, egy főr elbeszélését a trónörökös-ről, Beniczki-Bajza Lenke kitünő elbeszélését „A nők hatalma“, P. Szathmáry Károly aethetikai polemiját, Borostyáni Nándor idegfelező regényét, melynek címe „Utazás a Duna jegén“, Kürthy kedves eseevegését Blaha Lujzánál tett látogatásáról, Hevesi József és Törkös László szép verseit, Fekete József érdekes reminiscentiját, Marczali Henrik kitünő történelmi dolgozatát stb. stb. és azt a tömérdek szebb-nélsebb eredeti képeket (számra nézve vagy 35-öt), melyek pazarul díszítik e gyönyörű vállalatot. A kiadó-szerkesztők, kik tömérdek áldozatot hoznak az irodalomnak, megérdemlik, hogy a közönség is pártolja nagyszabású vállalatukat. A Magyar Salon előfizetési ára negyedévre 1 firt 75 kr., félévre 3 firt 50 kr. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VIII., kerepesi-ut 13. sz. — Hiszszük, hogy olvasóink közül tömegesen fogják támogatni e kitünő irodalmi szemlét.

Ujfalyv utazása Páristól Szamarkandig füzetéről-füzetre érdekesebb és vonzóbb. Most kaptuk a 15—18 füzeteket. A fáradhatatlan utazó most már Ferganah vidékét járja, Khokandból Taskendbe rándult át, bebarlangolja a hét folyó tartományát, utjában nem mellőzi Kuldját, eléri utazása végpontját, átlépi a kínai orosz birodalom határát, mindig újabb és újabb képeket tár fel, melyekkel csak a titokzatosság leplevel borított kelet bővelkedik és csüggedést, fáradalmat nem ismerő hű és szép neje kíséri hegyeken-völgyeken át, a hol pihenhetne, ott tollal, rajzonnal dolgozik, megörökíti az utazás emlékeit és reá gyakorlott benyomását és a mit vonzó modorával tesz, azzal megnyeri az olvasónak nem csak tetszését, de kedélyét is. — Ujfalyvné Bourdon Mária asszony ugyan, a midőn néha vissza vágyik már Párisba, de aranyozni való írónő, kinek tollához a francia szellem mindig hű marad, mely szellem szikrázik, pattogzik még a bánat közepette és lelkesedésre gyújtja a legelfajultabb keblet is. — Rendkívüli érdekes utazási mű, mely megérdemli, hogy minél széleseb körben elterjedjen. A kiadást Révai testvérek eszközlik Budapestben (váci utca II.), kik a náluk megjelenő világhírű utazások könyvtárának jelen munkájára is egész évre szóló előfizetéseket 8 firtjával elfogadják. — Az előfizetés persze fél és negyedévre is szólhat.

Nyilttér) Fenyvesi Miksa kereskedésében Zala-Egerszegen

mindenmí bel- és külföldi ásványvizek a legjutányosabb áron és mindenkor frís töltésben kaphatók.

A búzös lehelettel! bizonyára mindenki undorodik s mindazonáltal nem ritkán fordul elő kiváltképen a szépenmél. Hány jó házasság dőlt már e csekély baj miatt tökéletesen romba! S mindannak dacára száj és fogak ápolása, melyek elhanyagolása e baj alapját képezi, oly gyakran szorítottat háttérbe. Nem mulasztaljuk tehát el dr. Popp cs. kir. udvari fogorvos (Bécs I., Bognergasse 2.) anatherin szájvizére ismételt felhívni a figyelmet. Kellemetlen szagu lehellet, rosz fogak, gyenge gyomor, hiányos emésztés: ama emberi bajok, melyek fölött naponként hallunk panaszt; egyetlen orvos sem tud egyelőre segíteni! A fogaknak rendes időben teljesített ápolása mindezen bajokat és még más ezert nem engedne létesülni. Az anatherin szájviz gyakorlati és rendes használata, melynek előállítási módját egyetlen tudományos tekintély sem támadta meg, (melyet azonban hamis gyári jegy alatt gyakran utánoznak) eddigelé a legjobb, legcélszerűbb és — alkalmazásának hasznos-sága folytán — legolesőbb szer a fogak ép egészségben való tartására s minden, bennök mélyen gyökeredző betegségeknek a lehetőség határain belül való elenyésztetésére. — Azonban nem egyedül fogainkat tartjuk meg azoknak szabályszerű tisztogatása által az anatherin-szájjal: az egész emberi szervezet, melynek egyes részei legszorosabb összeköttetésben állanak egymással, szintén ifjabbodni fog, ha e víz használatát nem hagyjuk abban, s ezt valódi étrenddel egyesítve, a testbe újabb erőt vezetünk, ami csak akkor lehetséges, ha az étkek jól meg-rágya kerülnek a gyomorba. Mindezt biztosan elérjük, ha Dr. Popp anatherin-szájjvizét, melynek egyetlen urí- és női toilletten sem kellene hiányoznia, szabályszerűen és idejekorán használjuk, azért is lapunk t. olvasóinak ezut-tal újból melegen ajánljuk.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.
Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadás.

A szombthelyi püspökség tulajdonához tartozó szombathelyi 4 kerekű gyöngyös malom 1885. évi január 1-től kezdve három egymásutáni évre bérbe adatik. — A bérenli szándékozók közelebbi felvilágosítást az alulirt irodában nyerhetnek.

A szombathelyi püspökség szombathelyi gazdasági irodája.

Legkitünőbb asztali víz. — Orvosi tekintélyektől ajánlva.

Tartalma:

Széchenyi forrás	Radcini	84 514	Preblani	53 534	Mohai	48 094	Gisshöbi	43 793
------------------	---------	--------	----------	--------	-------	--------	----------	--------

Ötszörösen vegyelemezve.

Raktár: ZALA-EGERSZEGEN FENYVESI MIKSA urnal.

Petancz muraszombati kerület.

Kitüntetés Bécs és TRIEST.

Legkitünőbb asztali víz. — Orvosi tekintélyektől ajánlva.

Legkitünőbb asztali víz. — Orvosi tekintélyektől ajánlva.

Legkitünőbb asztali víz. — Orvosi tekintélyektől ajánlva.

Kitüntettetett Bécs Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle díjjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellepsztilia, általánosan ismert és kitüntettet szer köhögés, rekedtség és elnyalkásodás ellen elannyira, hogy számos bel- és külföldi szak-tudós e nemban a legjobbknak ismerte el. A 25 és 50 krajcáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerüzében kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapasztiliák mindenféle gyomorhajok, emésztéshiány, gyomorhév, beltűnyaság, görvély, halvány-ság, ismétlődő főtájás ellen. Ezen pasztillák, melyek egy ezen cdra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lelek-zést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzomhővény cukorkái (liehenis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési és illapító szer. Igen kellemes gyümölcs-izűek, különösen óják a lé zési szerveket a száradástól. Szónokok, birók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatastruknál fogva sokat beszélnek, el re mulasztják ezen kitünő cukorkát használni. Jóságuk dacára könnyen beszerezhetők: egy doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártya-papirzacskókban. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kizsáritás ellen Igen tiszta malatá-kivonatból és cukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek eredeti áron kaphatók: Zala-Egerszegen Kaszter Sándor, és Unger Domonkos; N.-Kanizsán Belus József és Práger Béla. Szombathelyen Rudolf Alajos és Simon Gyula gyógyszerészeknél. — *—40.

Radeini gyógyfürdő és savanyú kut.

Gazdag szikeny és lavany tartalmú savanyú víz.

Kipróbált gyógyhatásu köszvény, huygók és fővény betegségek, gyomor és béllhurut, hólyag- és vesebajok, arany-ér és idegbajokban.

Legjobb üdítő ital.

Radeini vízzel vegyítve a csekély minőségű bor is kellemes és jóízű itallá válik.

Zala-Egerszegen: Fenyvesi Miksa úr képviseli főraktárunkat. *—7

Bátorkodom a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint a nyári idényre a legujabb divatú női és uri ruha kelmekkel, vászon és fehérneműekkel raktáramat felszereltem. Nagy választékot tartok mindennemű paplanok, nap- s esőernyők, szőtt, pamut s gyapjú áruk, cerna s glacé kesztyűk, szabó és cipész kellékekben, továbbá minden, e szakmába vágó cikkeket a legjutányosabb áron adhatom.

Elvem a szoliditás, minden igyekezetem oda irányuland, hogy a n. é. közönség igényeinek megfelelek. A midőn ízletemet a nagyra becsült közönség figyelmébe ajánlanám, kérem becses pártfogását.

Maradok kiváló tisztelettel:

Krizmanits Kálmán.

Különösen figyelemre méltó a híres neves dr. FORTI-féle

SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, oszlato, érlelő s fájdalomcsillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszerűbb gyógyeszközül kitünően kapható. Ily bejók a torokgyulladás, légcsőhurut, hörkés-barnaugás, hártás-gyökerek, gyögrüaszt, eszközül kaphatók. Helyes, szoros, világos vagy éges által támadható sebek, megforrasztások, darázs-, vagy méh szúrások, konok, fekélyek, zúzódások, contusiók, meglepő gyors fájdalomcsillapítással — rögzített da-ganatok, gümők, talvgögek, pokolvar, (carbunculus pustula maligen), nekromózisok, gonyvások, verekedések, minden mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, tagvágásokat, újtérget, körömréteg, vadhús, tagzvács, csontzúrt, kifagyott és megfagyott, helyi eszusz; továbbá szülés fölvtáni lábelhalkadások és sebek, lápos, fekélyes sebészeti műtét mellőzésevel — gyógyul el ezen jeles sebgyógyász használata által menekül meg. Vegre a testbe teljesen bemyedített bármintem száka egyáltalán nem teljességgel használata által menekül meg. Ezen tapasz rövid idői használata folytán annyira kötünk, hogy az után a test-ből különösen szabadkézrel, sebzés műtét és fájdalom nélkül könnyen kímélhető, mire a seb gyógyulása nemcsak a bőrkövekhez. Ezen meglepően hatékony gyógyszer, melynek jelössége legkifejezesebb egyének számos különösen kímélhető barokor felmutatható bizonyítványai által már tegén a leggyorsabb elismertett — rendkívüli s legkifejezesebb esetekben megpróbált hatásától és feltűnő sikeres eredményeitől igazolja. Legkisebb csomag 65 kr., nagobb is elegendő, jól megalapított és ártalmatlan készítmény. Postán 20 krajt több. Egy irányi csomagot csomag 50 kr., legnagyobb csomag 1 firt, használati utasítással együtt. Postán 20 krajt több. Egy irányi csomagot kisebb szállítvány nem teljesítjük. Kizsáritó küldeményező raktár Pesten, Torók József gyógyszerész urnal, király-utca 12. sz. 6. Lovább kapható: Nagy-Kanizsán Belus J. és Práger Béla, Koszthelyet, Braun Pál, Alsó-Lendvén Kiss B., Párisban: Orban J., Sibirienben: Stamborsky L., gyógyszerész urnal.

A t. c. gyógyszerész urnak, kik raktár elváltái hajtandók lennének, felszólítanak miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készítőjéhez, **FORTI LÁSZLÓ**-hoz címzve: (Budapest, I. ker., vár, Nándor utca 3. sz.) beküldött sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Videki bermetes levelek által megrendések az árak készpénzbeni beklüldése vagy postai utalvány vagy utányt mellélt tüstent és legpontosabbai teljesítetnek.

Harkányi gyógyfürdő. Harkányi gyógyfürdő. Harkányi gyógyfürdő.

GYÓGYFÜRDŐ

Magyarország, Baranyavármegyében.

Fürdőidény május 1-től szeptbr. 30 ig.

Ezen 500 R. természetes meleg ártezi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik hanem a külföld hason gyógyintézetét mindenben felülmulja. Vegyalkatrészeit illetőleg **Dr. Than Károly** vegytanár által teljesített elemzés szerint kenes heviz, mely illavnt és mindedig ismeretlen szénleg kénegezőt tartalmaz.

Kitünő gyógyítási hatással bír csuszos, köszvény, görvély, idült hörkűtegekre, aranyr, nóbántalmakra, fogamzasi hiányok, sebcsók, daganakok és liganyos gyógyszerek által okozott mérgezesekre, továbbá májlep, általános mirigydagatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen esodaszerű gyógyfürrásnál ezerek és ezerek a legmakaosabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli E fürdő a maga nemében egyedüli, minden más akár belföldi, akár külföldi hasongyógyfürrást gyógyhatás tekintetében felülmul; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Az utazásra ajánlható: Budapest-pécsi vasut vagy déli vasut Budapest-Kanizsa-barcsi vonala, állomás: Pécs, alföldi vasut Eszéken át Villányig Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.

Posta- és távirat-állomás. 12--6.

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **dr. HELLER JOZSEF** reudes fürdőorvos nyújt.

Harkány, 1884

Harkányi gyógyfürdő. Harkányi gyógyfürdő. Harkányi gyógyfürdő.

A fürdőigazgatóság.

Nyuítsunk kezét a szerencsének!

500,000 márka

főnyereményt nyújt kedvező esetben a a hamburgi nagy pénzkiosorolás, mely a magyar kormány által jóváhagyva és biztosítva van.

Ezen új tervezet előnye abban áll, hogy néhány hónap leteltyása alatt 7 sorsolásban 50,500 nyereménynek ötvetlen kiosorolás alá kell kerülne, közöttük találkozik 500,000 frtyai főnyeremény. Részleg pedig:

1 nyeremény a 300,000 m	26 nyeremény a 10,000 m
1 " a 200,000 m	56 " a 5000 m
2 " a 100,000 m	106 " a 3000 m
1 " a 90,000 m	253 " a 2000 m
1 " a 80,000 m	6 " a 1500 m
2 " a 70,000 m	515 " a 1000 m
1 " a 60,000 m	1036 " a 500 m
2 " a 50,000 m	29,020 " a 145 m
2 " a 30,000 m	Ossz 19,463 nyeremény egyenkint, 200, 150, 124, 100, 94,
5 " a 20,000 m	67, 40, 20, m.
3 " a 15,000 m	

Ezen nyeremények közül első sorban 4000 jut kiosorolásra 157,000 m összértékben

Az első osztályban a főnyeremény 50,000 m, tesz és f. közöttük 2-odikban 60,000, 3-adikban 70,000, 4-edikben 80,000, 5-ödikben 90,000, 6-odikban 100,000, 7-edikben pedig esetleg 500,000 spec. 300,000, 200,000 márk. st.

A nyeremény húzások természetleg hivatalosan vannak megállapítva.

A legközelebbi első osztály s az állam által biztosított nyereményhúzáshoz:

1 egész ered. sorsj. ára csak 6 m. v. 3 frt 50 kr. o. é.
1 fél " " " 3 m. v. 1 " 75 " o. é.
1 negyed " " " 1 1/2 " " 90 kr. o. é.

Valamennyi megbízás az összeg előleges beküldése vagy postautalvány mellett azonnal és a legnagyobb gooddal eszközöltetik és mindenki az állam emerevel ellátott eredeti sorsjegyet kap tőlünk.

A megrendelésekhez a hivatalos tervezet díj nélkül mellékeltetnek, minden húzás után pedig felszólítás nélkül küldjük résztvevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket.

Kívánatra a hivatalos tervezet előre elküldjük bérmentve megtekintés végett és késznek nyilatkozunk nemetszés esetében a sorsjegyet az összeg visszatérítése mellett húzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése pontosan a terv szerint történik, állami jótállás mellett.

Vállalatunknak mindenkor kedvezett a szerencse, sok más tekintetes nyeremény között gyakran az első főnyereménynek örvendő az, mint 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. fizetettek ki.

Az ily legszilárdabb alapon nyugvó vállalatnál előreláthatólag mindenütt bizalommal a legelőkelőbb részvevőre számíthatván keretük már a közeli húzás miatt is minden megbízást a legközelebbi húzáshoz minél előbb közvetlenül aulított bankházhoz intézni.

Kaufmann & Simon,
bank- és váltó-üzlet Hamburgban.

U. i. köszönetünket fejezzük ki ezennel az irántunk eddig tanúsított bizalomért, felkérjük, hogy a hivatalos tervezet megtekintése által meggyőződni méltóztassák a nagyszerű nyeremény-kilátásokról, melyeket e kiosorolások nyújtanak. 9-7

217—218 sz.

1884.

Árlejtési hirdetmény.

1-ör.

A pozsony-varasdi államúton levő 205, 206, és 217 sz. fahidak helyreállítását a nagyméltóságú közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium f. évi május hó 28-án 11901 sz. magas rendeletével 5074 frt 83 krnyi összeggel engedélyezte.

2-ör.

Ugyanazon államúton 211—236 kilométer között szükséges kerekvetők felállítását a mindig közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium 1884. évi május hó 27-én kelt 15234. sz. rendeletével 1039 frt összeggel engedélyezte.

Ezen munka biztosítása tekintetéből alólirt hivatal irodájába folyó 1884 évi június hó 16-án reggeli 10 órakor írásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozói szándékozők azzal hivatnak meg, hogy az árlejtésbeni részvevés esetére, magukat a fent kitett összeg 5%-val mint bántpénzzel ellássák, mely vállalkozás esetében 10% biztosítékra lesz kiegészítendő.

Írásbeli ajánlatok fennebb kitett nap reggeli 10 óráig fogadtatnak el; ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő, továbbá számmal és szóval kiírandó azon száztól elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kifejezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatok tartalmát ismeri és elfogadja.

Írásbeli ajánlatokhoz, melyek 50 kros bélyeggel ellátandók, a vállalati összeg 10%-a készpénz, vagy elfogadható állampapírokban csatolandó.

A tervezetek, műszerevények és feltételek alólirt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszegen 1884. évi május hó 31-én.

109. 2—2. Zalamegyei m. kir. építészeti hivatal.

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak a

„Pesti Hírlap“-ra:

Egész évre	14 frt — kr.
Félévre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.
Egyes szám helyben	4 kr.
Vidéken	5 kr.

PESTI HIRLAP

Megjelen

mindennap,

legolcsóbb, legjobb, legelterjedtebb magyar

az ünnep- és vasárnapokat követő napokon is,

POLITIKAI NAPILAP.

2 2/3 i v e n. 12—1.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

854.

1884.

Árlejtési hirdetmény.

Zalamegye területén átvonuló államutakon építendő műtárgyak körüli munkák biztosítása iránt és pedig:

1884. évi június hó 23-án

1.) A nagyméltóságú közmunka és közlekedési kir. miniszteriumnak f. évi 11903 sz. rendlete alapján a budapest-gráci államút 153—154 kilométer közti 59 sz. kőhid 811 frt 12 kr. költség összeggel.

2.) F. é. 11905 sz. rendelet alapján a budapest-gráci államút 146—147 klntr közti szakaszán építendő fémhid 1304 frt 85 krnyi költség összeggel.

3.) F. é. 8048 sz. rendelet alapján a tapoleza-nagykanizsai államúton 71—73 kilom. szakaszán újból építendő 83 és 85 sz. kőhidak 1618 frt költség összeggel és végre

4.) F. é. 8059 sz. rendelet alapján a tapoleza-nagykanizsai államút 8—9 klm. szakaszán újból építendő 8 sz. kőhid 875 frt 83 krnyi költség összeggel.

1884. évi június hó 24-én

5.) F. é. 8046. sz. rendelet alapján a pécs-varasdi államút 147—148 klm. szakaszán levő 229 sz. kőhid újból építése 997 frt 91 kr. költség összeggel.

6.) F. é. 8067. sz. rendelet alapján a pécs-varasdi államúton levő 252 és 253 sz. fahidak helyreállítása 2596 frt 75 kr. építési költséggel.

7.) F. é. 8047 sz. rendelet alapján a pécs-varasdi államúton levő 254 és 255 sz. fahidak építése 2428 frt 23 kr. építési költséggel és végre

8.) F. é. 11902 sz. rendelet alapján a tapoleza-nagykanizsai államúton levő 46 és 70 számú kőhidak 1610 frt 55 kr. költséggel. —

Ezen munka biztosítása tekintetéből alólirt hivatal irodájában fent kitett napokban reggeli 10 órakor írásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozói szándékozők azzal hivatnak meg, hogy az árlejtésbeni részvevés esetére, magukat a fent kitett összeg 5%-val mint bántpénzzel ellássák, mely vállalkozás esetében 10% biztosítékra lesz kiegészítendő.

Írásbeli ajánlatok fennebb kitett nap reggeli 10 óráig fogadtatnak el; ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő, továbbá számmal és szóval kiírandó azon száztól elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik; világosan kifejezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatok és feltételek tartalmát ismeri és elfogadja.

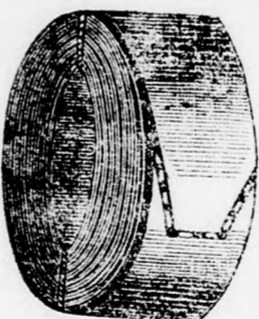
Írásbeli ajánlatokhoz, melyek 50 kros bélyeggel ellátandók, a vállalati összeg 10%-ja készpénz vagy elfogadható állampapírokban csatolandó.

A tervezetek, műszerevények és feltételek alólirt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszegen, 1884. évi június hó 8-án.

Zalamegye m. kir. építészeti hivatal.

2—1

Első magyar hazai

m. k. és o. cs. kir. szabad.

bőr és gépszij-gyár
KRAUSZ JÓZSEF FIA

Marczali, déli vasutállom. Keszthely.

Alapított 1850-ben.

Ajánlja 1883. évi február 23-án szabadalmazott imprágnált forrasztott gépszijait és oroszul gyártott varró- és kötőszijait, — melyek a kereskedelmi téren a legjobbnak bizonyult kül- és belföldi gyártmányok ellen meg senkítől el nem érteket biztosítanak. Ezen szijak nem nyulnak semmit és forrasztásuk oly szilárd, hogy gőz- vagy nedvességben használva, éveken át dolgoznak a nélkül, hogy rongálódniának.

Javítások gyorsan és legolcsóbban eszközöltetnek.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra díjmentesen küldök.

Országos Magyar Gazdasági egyesület Budapest. (Köztelek.)

265. sz. 884. BIZONYLAT. Krausz József fia Somogy megye marczali gyáros által az országos magyar gazdasági egyesület elé bírálat végett beküldött imprágnált és forrasztott gépszijak a magyar vas-utak gépgyárában és a királyi József műegyetem mechanikai laboratóriumában az országos gazd. egyesület gépészeti szakosztálya részére kiküldött bizottsága előtt szakszerevény megvizsgálatán, a következő tulajdonok constatáltak:

1-ör. Az imprágnálás teljes levén, a szijak mindenütt ott, a hol nedvesség és gőz befolyásának voltak kitéve — a befolyásnak sikeres ellenállottak.

2-ör. Csekély nyulékonytsággal bírván, e szijakat kurtítani nagyon ritkán szükséges — ugy hogy az állami gépgyárában 34 napon állandóan működésben tartott két szij közül, — ezen idő alatt csak az egyiket kellett 30 m. méter egyszer megkurtítani.

3-ör. A szijak végeinek a megerősítés melletti összeforrasztása csekély nyulékonytsága mellett előnyösnek mondható — s az összeforrasztás oly szilárd, hogy 1 milliméterenkint 2,505 kgr. terhelhetésnél a szij elszakadt, de a forrasztás mi változást sem szenvedett.

4-ör. A szijak 1 milliméterenkint átlag 2-48 kgr. terhelhetést állottak ki. Kelt Budapestben, 1883. márc. 19-én.

Az országos magyar gazd. egyesület nevében Korösmics László s. k. elnök.

Kivonat az országos iparegyesület gépészeti szakosztályának 1882. október hó 10-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvből. 6. pont Krausz József fia marczali gépszijgyáros által bemutatott forrasztott gépszijak, melyeknek tartóssága mellett számos bizonyítást mutatott fel, öntosságuknál fogva is az érdeklő iparosok és iparvállalatok figyelmébe ajánlatnak. Kelt márc. 19-én.

Kiadta: Országos iparegyesület Gelléri Mór s. k. szakosztályi jegyző és egyesületi titkár.

Bizományi raktár:

Boschán Emil ur vaskereskedésében Zala-Egerszegen.